

EXPUNERE DE MOTIVE

Programul „A doua șansă” are ca finalitate reintegrarea în sistemul de educație a persoanelor care, din motive diverse, nu și-au finalizat studiile obligatorii, oferindu-le șansa reală de a dobândi competențe-cheie, de a-și crește șansele de angajare și de a-și îmbunătăți calitatea vieții.

În forma actuală, Legea nr. 198/2023 permite organizarea acestui program exclusiv „cu frecvență redusă”. Această soluție a reprezentat, la momentul adoptării, un pas necesar pentru a acomoda particularitățile unei populații-țintă eterogene. Totuși, experiența acumulată la nivelul unităților de învățământ și a beneficiarilor indică faptul că limitarea la frecvență redusă nu este suficientă pentru a răspunde nevoilor reale ale celor cărora li se adresează programul.

În practică, numeroase persoane eligibile pentru „A doua șansă” se confruntă cu bariere obiective care fac dificilă sau chiar imposibilă prezența fizică regulată, chiar și într-un program cu frecvență redusă. Este vorba, în principal, despre tineri și adulți din mediul rural și din localități izolate, unde nu există ofertă locală pentru program, iar costurile și timpul alocate deplasărilor sunt prohibitive; despre persoane care lucrează în străinătate, pe perioade mai scurte sau mai lungi, în regim sezonier sau cu program imprevizibil; despre persoane cu dizabilități ori cu probleme medicale care limitează mobilitatea; dar și despre părinți singuri sau persoane cu responsabilități familiale ridicate, pentru care prezența fizică constantă nu poate fi asigurată. În lipsa unei opțiuni legale clare pentru participare online sau hibrid, aceste categorii rămân, de facto, excluse ori sunt supuse unor riscuri sporite de abandon, ceea ce contravine obiectivului fundamental al programului și principiului echității în educație.

În același timp, sistemul educațional a acumulat, în ultimii ani, resurse, competențe și practici care pot susține, acolo unde este justificat, organizarea activităților didactice în format online sau hibrid, cu standarde de calitate și mecanisme adecvate de evaluare și monitorizare. Multe unități de învățământ dispun deja de infrastructură de bază și de expertiză pentru activități sincrone și asincrone, iar cadrele didactice au dobândit abilități relevante pentru proiectarea și livrarea educației la distanță. În această realitate, inexistența unei reglementări exprese care să permită utilizarea formatelor online/hibrid în cadrul „A doua șansă” generează incertitudine și practici neunitare, împiedicând valorificarea eficientă a resurselor disponibile și limitând artificial accesul la educație al unor grupuri întregi de beneficiari.

Propunerea legislativă vizează, în acest context, completarea art. 17 din Legea nr. 198/2023 cu un nou alineat care să introducă, în mod explicit, posibilitatea organizării activităților din programul „A doua șansă” în format online sau în regim hibrid, în cazuri justificate și cu acordul conducerii unității de învățământ. Decizia de organizare în format online sau hibrid va aparține unității de învățământ, în baza autonomiei școlare și a unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, care va stabili criteriile de eligibilitate, cerințele de asigurare a calității activităților sincrone și asincrone, proceduri pentru verificarea identității și integritatea evaluărilor, precum și reguli de monitorizare a prezenței și progresului. În acest fel, intervenția legislativă nu impune o schimbare

structurală uniformă, ci oferă un cadru clar și predictibil în care școlile pot decide, responsabil și justificat, utilizarea formatelor flexibile acolo unde acestea sunt necesare.

Măsura propusă extinde accesul la educație pentru tinerii și adulții care, altfel, ar rămâne în afara sistemului din motive independente de voința lor. Pentru mediul rural și localitățile izolate, posibilitatea participării online sau hibride reduce semnificativ barierele legate de distanță și costurile de deplasare. Pentru membrii diasporei, oferă o punte reală către finalizarea studiilor, fără a condiționa reușita de reveniri frecvente în țară sau de modificarea programului de muncă. Pentru persoanele cu dizabilități ori cu probleme medicale, creează premisele unor parcursuri educaționale adaptate nevoilor și limitărilor lor, fără a diminua standardele de învățare. În toate aceste cazuri, beneficiarii își pot continua educația în condiții de demnitate și predictibilitate, ceea ce sporește șansele de menținere în program și de finalizare a studiilor obligatorii.

Importanța menținerii rolului central al profesorului este pe deplin recunoscută în cadrul acestei propuneri. Participarea online sau hibrid nu substituie exigența profesională și pedagogică, ci o pune în lucru prin instrumente adecvate: planificarea didactică atentă a activităților sincrone (lecții live) și asincrone (teme, proiecte, portofoliu), feedback regulat, evaluări orale sau practice, recuperări organizate pentru conținuturile care necesită prezență fizică. Profesorul rămâne garantul calității actului educațional; metodologia ce va însoți modificarea legislativă se va concentra pe standarde minime clare, pe responsabilizarea actorilor implicați și pe asigurarea integrității evaluărilor.

Respectarea autonomiei școlare este, de asemenea, un principiu cardinal al intervenției. Posibilitatea organizării online sau hibride este o opțiune, nu o obligație. Fiecare unitate de învățământ va decide în funcție de resursele de care dispune, de profilul beneficiarilor pe care îi deservește și de capacitatea de a menține standardele de calitate. Această abordare proporțională evită uniformizarea forțată și permite soluții diferențiate, adaptate la realitatea locală, cu maximă eficiență în utilizarea resurselor existente.

Din perspectiva bugetară, completarea propusă nu presupune costuri suplimentare pentru sistemul public. Infrastructura digitală elementară există, în mare parte, la nivelul unităților de învățământ, iar instrumentele software necesare pot fi utilizate în cadrul licențelor și platformelor deja operaționale. În plus, organizarea online sau hibrid reduce semnificativ costurile indirecte ale beneficiarilor (transport, timp, absențe de la locul de muncă), ceea ce sporește sustenabilitatea parcursului educațional și eficiența cheltuirii fondurilor publice alocate educației. Pe termen mediu și lung, finalizarea studiilor obligatorii de către un număr mai mare de adulți se traduce în creșterea gradului de ocupare, în venituri mai mari pentru gospodării și în consolidarea coeziunii sociale.

Propunerea este pe deplin compatibilă cu principiile și normele privind protecția datelor cu caracter personal. Metodologia va include cerințe explicite privind prelucrarea, stocarea și securitatea datelor, utilizarea platformelor conforme și asigurarea consimțământului informat. De asemenea, vor fi prevăzute proceduri pentru verificarea identității în cadrul activităților și evaluărilor la distanță, astfel încât integritatea procesului educațional să fie garantată.

Nu în ultimul rând, completarea propusă creează un cadru clar și coerent pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar în rândul beneficiarilor „ A doua șansă”. Flexibilitatea controlată, coroborată cu responsabilitatea unității de învățământ și cu standarde de calitate bine definite, transformă opțiunea online/hibrid într-un instrument eficient de incluziune educațională, fără a afecta exigența curriculară și evaluativă. Intervenția este minimală din punct de vedere normativ , un singur alineat care introduce posibilitatea, condiționată și reglementată, a participării online sau hibride, dar cu impact major asupra accesului și rezultatelor educaționale.

Măsura propusă previne și reduce părăsirea timpurie a școlii (PTS), permițând în cazuri justificate participarea online sau hibrid în programul „A doua șansă”.

În considerarea celor de mai sus, se impune completarea art. 17 din Legea nr. 198/2023 prin introducerea unui alineat nou, care să prevadă că, în cadrul programului „ A doua șansă”, în cazuri justificate, activitățile didactice pot fi organizate cu participare online sau în regim hibrid, la propunerea consiliului profesoral și cu acordul conducerii unității de învățământ, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației. Această soluție respectă autonomia școlii, menține rolul central al profesorului, nu generează cheltuieli suplimentare pentru sistemul public și răspunde direct nevoii de a asigura acces la educație pentru toți cei care, din motive obiective, nu pot participa constant la activități în format fizic.

Prin urmare, propunerea legislativă pe care o înaintăm constituie o intervenție necesară, proporțională și sustenabilă, aliniată atât obiectivului de reducere a abandonului școlar, cât și principiilor echității și calității în educație. Introducerea explicită a posibilității de participare online sau hibrid în programul „ A doua șansă” consolidează capacitatea sistemului de a răspunde realităților sociale și economice actuale și de a asigura, în mod efectiv, dreptul la educație pentru toți.

În numele inițiatorilor,
Mircea-Cristian NICULA

TABEL INIȚIATORI

Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 198/2023 privind Legea învățământului preuniversitar

Nr. Crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Semnătura
1.	HICULA MIRCEA CRISTIAN	PSD	
2.	GRAUR CĂTĂLIN	PSD	
3.	MIHAI DANIELA	PSD	
4.	CIOPERCEANU CIPRIAN	PSD	
5.	RUJAN ION CRISTINEL	PSD	
6.	PĂDURARU RĂDUCU - ADRIAN	PSD	
7.	Remmerito P. Chichom	PSD	
8.	CARP LONEL	PSD	
9.	MURAN AMEL GABRIEL	PSD	
10.	STROE FELIX	PSD	
11.	STREINU - CERCEL ADRIAN	PSD	
12.	TEDESCU LAURENȚIU CRISTIAN	PSD	
13.	Orbănel Corina	PSD	
14.	CATANĂ CLAUDIU DANIEL	PSD	
15.	CARCAȘ ALEX	PSD	
16.	FEDEROVICI JOANA ELENA	PSD	
17.	STAN IOANA	PSD	
18.	DOBOIU RĂZVAN	PSD	
19.	Mălăiescu Luca	PSD	
20.	MOISE SORIN	P.S.D.	

21.	GEORGESCU GHE. DANIEL	PSD	
22.	PREȘURĂ ALEXANDRA	PSD	
23.	BUZĂTU OANA CONȘTANȚINA	PSD	
24.	BICĂ ANDRA	PSD	
25.	HUMBZHIU MARINUS	PSD	
26.	MAZILU LIVIU	PSD	
27.	DANIEL ZAMFIRA	PSD	
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			